

Neprávem brojí dovolání proti tomu, že do pensijní základny Františka H. nebyla započtena remunerace 1.000 Kč ročně a hodnota otopu 1.080 Kč ročně.

Obě řečené dávky byly přiznány Františku H., lesnímu hajnému, jen k rozmnožení jeho požitků z důvodů činné služby, jak je zřejmé z toho, že mu byly poskytovány jednak jako zvláštní roční remunerace za službu vykonanou a jednak jako otop pro naturální byt.

Pro určení pensijní základny platí od 1. ledna 1926 ustanovení § 154 plat. zák. č. 103/1926 Sb. z. a n., jímž byly změněny dřívější předpisy (srov. § 153 plat. zák.) o pensijní základně a stanoveno, že pro odpočivné platy tvoří nyní pensijní základnu jen služné s přídavky, které byly výslovně označeny jako započitatelné pro výměru výslužného.

Že oba dotčené přídavky nebyly u Františka H. označeny výslovně za započitatelné do pense, není sporné, a zanikl-li skončením činné jeho služby nárok na naturální byt (hajného), zanikl s ním zároveň i nárok na otop tohoto bytu (18 m³ ročně) a nelze ani jeho hodnotu 1.080 Kč započísti do pensijní základny.

Než ani remuneraci nelze v souzené věci pokládati za samo služné, když i nový přejimatel hajného Františka H., t. j. vojenské lesní podniky mu ji vyplácely stále odděleně jen jako zvláštní přídavek, čímž dal zřejmě najevo, že je (remunerace) neposkytuje ani jako služné, ani jako přídavek započitatelný do pense.

Ježto podle služební smlouvy mělo se i při úpravě pense Františka H. užití zásad platných pro pragmatikální a státní zřízence, tedy i § 154 plat. zákona, podle něhož by nebylo dovoleno pragmatikálnímu státnímu zřízenci započísti oba jmenované přídavky (remuneraci a otop naturálního bytu) do pensijní základny, nelze uložití nynějším žalovaným těžší závazek z právního důvodu náhrady škody.

Čís. 16851.

Platnost dohody sjednané mezi zaměstnavatelem a nemocenskou pojišťovnou v mezích jejích stanov, že zaměstnavatel a jeho zaměstnanci, kteří jsou pensijními pojištěnci a mají proti zaměstnavateli nárok na vyplacení plné mzdy nebo platu nebo na bezplatné naturální opatření (byt a stravu), budou platiti nižší pojistné a že zaměstnanci v době nemoci, nejdéle však po 52 týdnů, nebudou dostávat nemocenské, nýbrž plné služné (od zaměstnavatele). Na toto služné se nevztahuje ustanovení o právní neúčinnosti postupu, zastavení a zabavení nároků a zaměstnanec se ho může po skončení služebního poměru platně vzdáti.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1938, Rv I 3031/37.)

Srov. rozh. č. 15262 Sb. n. s.

Žalobce byl zaměstnán jako účetní u žalované firmy (pivovaru) až do 17. dubna 1937. Jeho služební plat činil na penězích 14.400 Kč ročně mimo naturální požitky. Za žalobcova vědomí sjednala žalovaná zaměstnavatelka s nemocenskou pokladnou soukromých úředníků a zřízenců dohodu, že se zřením na to, že úředníci dostanou od zaměstnavatelky v době nemoci plný plat, bude činit pojistné o 30% méně, než činí normální pojistné, a to ve prospěch zaměstnavatele i zaměstnanců. Tvrdě, že byl propuštěn v době, kdy byl těžce nemocen žaludečním vředem a zánětem žlučníku a proto k práci neschopný, a že tato choroba způsobuje, že je dosud trvale nezpůsobilý k zaměstnání, a že žalovaná je povinna poskytovat mu jako nemocenské neztenčené služební požitky v době nemoci, pokud je žalobce nezpůsobilý k práci, domáhá se žalobce na žalované zaměstnavatelce zaplacení 2.400 Kč s přísl. a plnění naturálních požitků. Žalovaná namítla mimo jiné, že se žalobce vzdal po skončení služebního poměru jakýchkoliv nároků proti ní mu plynoucích ze služebního poměru a dále, že má proti žalobci vzájemnou pohledávku, kterou namítá k započtení. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Jest zjištěno, že žalobce byl přihlášen u nemocenské pojišťovny soukromých úředníků a zřízenců v T. k pojištění od 1. července 1937, že jest nyní jako člen v XV. třídě bez nároku na nemocenské, že podle § 31 stanov jmenované pojišťovny pojištěnci, kteří mají v případě onemocnění vůči zaměstnavateli nárok na vyplacení plných služebních požitků nebo na vyplacení naturálních požitků (byť a stravu) nejméně po dobu 52 týdnů, mohou býti pojištěni bez nároku na nemocenské vůbec, a že se v takovém případě poskytne z předepsaného pojistného v jednotlivých třídách srážka stanovená společnou schůzí představenstva a dozorčího výboru. Bylo též dokázáno, že v ujednání ze dne 27. dubna 1937 prohlásil žalobce, že jsou vyúčtováním v něm uvedeným vyrovnány všechny jeho nynější a také budoucí nároky z bývalého služebního poměru, ale první soud správně dovodil, že se řečeným prohlášením žalobce nevzdal nároku žalobou domáhaného, neboť žalobce nepožaduje na žalované plnění služebních požitků z důvodu trvání služebního poměru, tedy platu za konané práce, když v souhlasu se žalovanou stranou tvrdí, že služební poměr byl již zrušen. Svůj nárok požaduje žalobce na žalované jako plnění, které mu patří na místě nemocenského podle úmluvy žalované firmy s nemocenskou pojišťovnou soukromých úředníků a zřízenců v T. Uvedenou úmluvu nutno podle ustanovení § 140 zák. č. 221/1924 ve znění zák. č. 184/1928 Sb. z. a n. pokládati za ujednání, které není v neprospěch pojistníků a proto není neplatné. Podle řečeného ujednání má však žalobcem požadované plnění povahu nikoliv služebního platu, nýbrž plnění poskytovaného na místě nemocenského. Proto první soud nepochybil, když posuzoval právní povahu tohoto nároku žalobcova stejně, jako by šlo o nárok na nemocenské, tedy podle § 139 zák. č. 221/1924 ve znění zák. č. 184/1928 a zák. č. 189/1934 Sb. z. a n. Proto není kompensace vzájemné pohledávky

žalované firmy prvním soudem zjištěné proti zažalované pohledávce žalobcově podle zákona dovolena, a to v celém rozsahu a nejen do té výše, kolik by jinak činilo nemocenské. Rovněž vzdání obsažené v ujednání ze dne 27. dubna 1937 se nevztahuje na žalobcův nárok žalobou domáhaný, neboť vzdání se týká jen požitků ze služební smlouvy, kdežto zažalovaný nárok se opírá o ujednání žalované firmy s nemocenskou pojišťovnou a má nahraditi žalobci nemocenské, a toho se žalobce nevzdal. Ujednáním uzavřeným se žalující firmou se nemocenská pojišťovna zprostila povinnosti platiti žalobci nemocenské jako zaměstnanci žalované firmy, jde-li o pojistný případ, který nastal za trvání žalobcova zaměstnání u žalované nebo za ochranné lhůty po skončení pracovního poměru, neboť takováto úmluva jest podle stanov pojišťovny i podle zákona dovolena. Proto by žalobce nemohl s úspěchem požadovati nemocenské na nemocenské pojišťovně soukromých úředníků a zřízců a tudíž právem se domáhá svých nároků na žalované firmě.

N e j v y š š í s o u d zamítl žalobu.

D ů v o d y:

Podle § 139, odst. 1, zák. č. 221/1924 Sb. z. a n., od 1. července 1934 ve znění vyhlášky č. 189/1934 Sb. z. a n. není dovolen a nemá právního účinku jen postup, zastavení nebo zabavení nároků podle tohoto zákona. O takové nároky však v souzené věci nejde, neboť tu jest nesporno po případě zjištěno, že žalovaná firma ujednala s nemocenskou pojišťovnou dohodu, že ona i její zaměstnanci budou platiti pojistné o 30% nižší a že její zaměstnanci, pokud budou nemocní, nejdéle však 52 týdnů, nebudou dostávat nemocenské, za to však budou dostávat plné služné. Podle § 140 uved. zák. jsou sice jinak neplatná ujednání, která by omezovala nebo vylučovala platnost tohoto zákona v neprospěch pojištěnců nebo jejich příslušníků, ale podle § 9 c) bodu 4 zákona č. 33/1888 ř. z. v doslovu čl. V zák. č. 268/1919 Sb. z. a n., ponechaného pro pensijní pojištěnce v platnosti § 1 zákona č. 117/1926 Sb. z. a n. a nezrušeného § 282 zákona č. 221/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 189/1934 Sb. z. a n., může býti stanovami nemocenské pojišťovny určeno, že pojištěncům, kteří za nemoci mají vůči zaměstnavateli nárok na vyplácení plné mzdy, nebo platu nebo na bezplatné naturální opatření (byt a stravu), po dobu tohoto nároku se neposkytne nemocenské vůbec nebo ne plnou měrou, že však v takovém případě jest pro takové pojištěnce stanoviti přiměřeně nižší příspěvky. O takový případ v souzené věci jde a je proto dotčenou dohodu pokládati za platnou. Podle ní neměl tedy žalobce za své nemoci nárok na nemocenské, nýbrž na plné služné. Třebas však toto služné se poskytuje místo nemocenského, nelze na toto služné vztahovati výjimečné ustanovení § 139, odst. 1, zák. č. 221/1924 Sb. z. a n., od 1. července 1934 ve znění vyhlášky č. 189/1934 Sb. z. a n., protože nejde o nárok

podle tohoto zákona, nýbrž o nárok ze smlouvy. Proto se mohl žalobce po skončení služebního poměru vzdáti platně svého nároku na plné služné a bylo zjištěno, že tak skutečně učinil. Platnosti jeho vzdání nepřekáží ani § 140 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n., od 1. července 1934 ve znění vyhlášky č. 189/1934 Sb. z. a n., protože to ustanovení prohlašuje neplatnými jen ujednání, která by omezovala nebo vylučovala platnost tohoto zákona v neprospěch pojištěnců nebo jejich příslušníků a ani toto výjimečné ustanovení nelze vztahovati na jiné než z téhož zákona plynoucí nároky. Žalobce se však nevzdal po skončení služebního poměru žádného nároku z tohoto zákona, zejména nemocenského, nýbrž, jak bylo zjištěno, zavázal se zaplatiti žalované firmě scházející částku 8.681 Kč 02 h, po odečtení vzájemných nároků ve výši 1.744 Kč 40 h ve zbytku 6.931 Kč 62 h a dohodl se s ní, že tím budou jeho veškeré nynější a také budoucí nároky z bývalého služebního poměru vyrovnány. Takové ujednání po skončení služebního poměru jest platné (srov. rozh. č. 15262 Sb. n. s.).

Čís. 16852.

Nekalá soutěž (zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.).

Projev notáře, učiněný v podání řízeném na pozůstalostní soud o přisouzení útrat za jeho dřívější činnost jako soudního komisaře, že pozůstalost nebude v dohledné době vyřízena, poněvadž je projednávána advokátem, může založiti skutkovou podstatu § 1 zák. proti nekalé soutěži.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1938, Rv I 3181/37.)

Žalovaný notář jako soudní komisař pořídil v pozůstalostní věci po Marii Z. úmrtní zápis a soupis pozůstalosti, a když projednání pozůstalosti bylo žalovanému na návrh dědiců odňato a dědicům bylo povoleno písemné projednání žalobcem — advokátem — jako jejich právním zástupcem, likvidoval za uvedené úkony útraty, jež nebyly pozůstalostním soudem ihned určeny. Dne 19. listopadu 1936 předložil žalovaný pozůstalostnímu soudu podání, v němž uvedl: »V pozůstalostní věci po Marii Z. byla práce soudního zjištění oprávněných dědiců, sepsání soupisu a odhadu, ukončena, a to již před rokem. Jelikož tuto pozůstalost projednává advokát, nelze míti za to, že tato pozůstalost bude vyřízena v dohledné době, prosím, okresní soude, račič mně jako soudnímu komisaři ve spisu likvidované útraty přisouditi a vydati o tom usnesení.« Tvrdě, že obsah uvedeného podání jest způsobilý poškoditi žalobce jako soutěžitele v hospodářském styku a že je v rozporu s dobrými mravy soutěže, navrhl žalobce, I. aby byl žalovaný uznán povinným zdržeti se každého údaje toho obsahu, že pozůstalost nebude v dohledné době vyřízena, poněvadž jest projednávána advokátem, a II. aby žalobci bylo přiznáno právo uveřejniti pravoplatný rozsudek do jednoho